

IOM International Organization for Migration
OIM Organisation Internationale pour les Migrations
OIM Organización Internacional para las Migraciones

INFORMATOR: ŠVEDSKA

1. Osnovne informacije

Glavni grad: Štokholm

Broj stanovnika: 9 miliona

Površina: 450.000 km²

Valuta: 1 kruna = 100 öre

Stopa nezaposlenosti: 6,4% (podatak iz januara 2008.)

2. Viza za posetu Švedskoj – Opšte informacije, osnovne informacije

Hrvatski državljani ne moraju podnositi zahtev za vizu za kratkoročni boravak (C). Državljanima Albanije, Bosne i Hercegovine, podležu obavezi posedovanja vize. Na osnovu Sporazuma o viznim olakšicama i readmisiji između EU i Albanije, Bosne i Hercegovine, državljanima navedenih zemalja i dalje je potrebna šengenska viza C za ulazak u Švedsku, ali imaju koristi zbog smanjenjih troškova za izdavanje vize (35 evra umesto 60 evra). Mnogim kategorijama podnosilaca zahteva za vizu (članovi porodica državljanina sa zakonitim boravkom, studenti, penzioneri, novinari itd.) sada je omogućeno i da vizu dobiju besplatno.

30. Novembra 2009.godine Evropska Unija je ukinula vize za građane Srbije koji putuju u zemlje Šengenskog prostora. Od 19. decembra 2009. godine građani Srbije, osim onih koji žive na Kosovu, kao i građani Crne Gore i Makedonije će putovati bez viza. Novi vizni režim će se primeniti na sve vlasnike biometrijskih pasoša, koji sada mogu da putuju u šengenski prostor i borave najduže 90 dana u periodu od šest meseci. Oni će moći da posete bilo koje zemlje kao turisti i da borave najduže tri meseca u bilo koje doba godine. To znači da tri meseca posle ulaska na teritoriju zemlje u šengenskoj zoni moraju privesti kraju svoj boravak i sačekati tri meseca pre ponovnog turističkog ulaska na tri meseca, prema režimu slobodnog kretanja bez graničnih kontrola. Za građane Srbije koji nameravaju da ostanu duži period od 90 dana i da rade i dalje će biti potrebna viza, kao i radna dozvola.

Šengen prostor je sastavljen od 28 evropskih država, kome pripadaju sve zemlje članice EU, osim Velike Britanije i Irske, a uključujući Norvešku, Švajcarsku i Island.

Za određene kategorije osoba, npr. poslovne ljude, studente i novinare, biće pojednostavljeni zahtevi u pogledu potrebne dokumentacije. Određenim kategorijama osoba koje često putuju (što obuhvata poslovne ljude, novinare, studente, predstavnike civilnog društva) biće izdavane vize sa višestrukim ulascima na duže periode važnosti, dok će nosioci diplomatskih pasoša biti oslobođeni obaveze posedovanja vize.

Saznajte više na:

[Ovaj informator izrađen je u okviru projekta AENEAS 2006: Izgradnja kapaciteta, informisanje i podizanje svesti u cilju promovisanja uredne migracije na području Zapadnog Balkana. Projekat finansira Evropska Unija uz pomoć Švajcarske Federalne Kancelarije za Migracije i Nemačke Federalne Kancelarije za Migracije i Izbeglice](#)

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Office
for Migration
and Refugees

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0085:0095:EN:PDF> (za Albaniju)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0097:0107:EN:PDF> (za Bosnu i Hercegovinu)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0125:0135:EN:PDF> (za Bivšu Jugoslovensku Republiku Makedoniju)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0137:0147:EN:PDF> (za Srbiju)
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2007:334:0109:0119:EN:PDF> (za Crnu Goru)

Za dodatne informacije o potrebnim dokumentima i postupcima, posetite web stranicu Odbora za migracije na <http://www.migrationsverket.se/english.jsp> ili ambasadu Švedske u vašoj zemlji:

Ambasada u Albaniji:

Počasni konzulat Švedske, Albanija
Rr. Qamil Guranjaku, Pall. 12 katesh, Shk. 2 / 5c
Tirana
Tel: +355-4-347524
E-mail: atlascope@icc-al.org

Ambasada u Bosni i Hercegovini:

Ferhadija 20
71000 Sarajevo
Radno vreme:
od ponedeljka do petka, 9 do 12 sati
Tel: +387 33 276 030; +387 33 276 037 (viza)
E-mail: abassaden.sarajevo@foreign.ministry.se
web stranica: http://www.swedenabroad.com/Start_24839.aspx

Ambasada u Hrvatskoj:

P.P. 779
10 001 Zagreb, Hrvatska
Adresa za posete: Frankopanska 22
Tel: 385-(0)1-4925 100
E-mail: ambassaden.zagreb@foreign.ministry.se; swedish.embassy@zg.t-com.hr
web stranica: http://www.swedenabroad.com/Start_5854.aspx

Ambasada u Srbiji:

P.O.B. 5
11040 Beograd
Adresa za posete: Ledi Pedzet 2
Tel: 381-11-20 69 200
E-mail: ambassaden.belgrad@foreign.ministry.se
E-mail vize: ambassaden.belgrad-visum@foreign.ministry.se
Radno vreme: ponedeljak - četvrtak, 8.00-17.00 (Vizni odsek: 9.00 – 12.00; sredom ne radi)
web stranica: http://www.swedenabroad.com/Page_12799.aspx.

3. Migracija u svrhu zapošljavanja

Radne dozvole

Da biste radili u Švedskoj, morate imati radnu dozvolu. Kada vam bude dodeljena dozvola, ona vam mora biti unesena u pasoš pre vašeg dolaska u Švedsku. Ukoliko imate ponudu za posao u trajanju dužem od tri

meseca, potrebna vam je dozvola za boravak u Švedskoj. Ukoliko imate nameru da ostanete u Švedskoj manje od tri meseca, nije vam potrebna boravišna dozvola, ali jeste šengenska viza.

Postoji nekoliko vrsta radnih dozvola za Švedsku – za izvođače i umetnike, sportiste, dadilje, istraživače, samostalno zaposlene osobe, i osobe koje rade tokom odmora ili imaju sezonski posao.

Zahtevi:

- Morate imati pismenu ponudu za posao u Švedskoj, sačinjenu na posebnom obrascu koji vaš poslodavac može pribaviti putem web stranice Švedske javne službe za zapošljavanje www.arbetsformedlingen.se. Nakon dobijanja odobrenja od Javne službe za zapošljavanje, vaš poslodavac mora vam poslati obrazac kako biste ga mogli priložiti uz vašu prijavu.
- Vaš poslodavac mora vam garantovati platu, pokrivenost osiguranjem i druge uslove zapošljenja podjednake barem onima koji su navedeni u kolektivnom ugovoru ili švedskoj praksi u datoj profesiji ili grani trgovine.
- Za vas mora biti organizovan smeštaj u Švedskoj.
- Morate biti u potpunosti spremni da napustite Švedsku nakon isteka vremena zapošljenja.

Dodatne informacije i dokumenta potrebna za postupak prijavljivanja za radnu dozvolu mogu se pribaviti na web stranici ambasada, kao i na web stranici Odbora za migracije na: <http://www.migrationsverket.se/english.jsp>

Manjak na tržištu radne snage do 2009.

Novi diplomirani studenti	Sa radnim iskustvom	Očekuje se smanjenje do 2009.
Rukovanje, održavanje i grejanje, ventilacija, klimatizacija (HVAC)	Električari	Nastavnici u obaveznom obrazovanju – jezici / društvene nauke
Specijalizovani obučeni bolničari i medicinske sestre	Inžinjeri u građevinarstvu	Briga za decu i rasonoda
Transportno obrazovanje	Teorija kontrole	Nastavnici u obaveznom obrazovanju – matematika / prirodne nauke
Telekomunikacije i elektronika	Rukovanje, održavanje i grejanje, ventilacija, klimatizacija (HVAC)	Trgovina i administracija
Poljoprivreda i šumarstvo	Industrijski	Srednjoškolski profesori -

Web stranice za pretraživanje poslova

Ako želite živeti i raditi u Švedskoj, pre nego što podnete zahtev za radnu dozvolu trebalo bi naći posao u Švedskoj i priložiti potrebna dokumenta kojim se dokazuje da imate ponudu za posao od nekog švedskog poslodavca. Podatke možete potražiti na nekoliko web stranica za pretraživanje poslova:

<http://www.expatinsweden.com>,

<http://www.jobinsweden.com/>,

<http://www.jobinsweden.net/english/>,

<http://www.4icj.com/se/>,

<http://www.learn4good.com/jobs/language/english/list/country/sweden;>

ili na web stranici švedske Javne službe za zapošljavanje na: <http://www.arbetsformedlingen.se/>.

4. Studiranje u Švedskoj

Ukoliko će vaše studiranje u Švedskoj potrajati duže od tri meseca, treba da nabavite boravišnu dozvolu pre dolaska u Švedsku. Dozvole izdaje švedski Odbor za migracije. Detaljna uputstva mogu se naći na njihovoj web stranici: <http://www.migrationsverket.se/english.jsp>.

Preciznije informacije o studiranju u Švedskoj možete naći na web stranici:

http://www.studyin.sweden.se/templates/cs/SISFrontPage_4908.aspx.

U ovom trenutku se na švedskim univerzitetima nude mnogi programi na engleskom jeziku. Ti programi mogu se pretražiti na: http://www.studyinsweden.se/templates/cs/SISProgramSearch_5046.aspx.

Postoji više načina da pribavite sredstva koja vam mogu pomoći da platite svoj boravak: stipendije, rad, itd. Ukoliko imate boravišnu dozvolu, ne morate imati dozvolu za rad da biste radili u Švedskoj tokom studiranja.

Vladina agencija Švedski Institut svake godine dodeljuje više od 500 stipendija za studente i istraživače koji dolaze u Švedsku, a one su uglavnom namenjene za studiranje na magistarskom nivou ili napredne studije/istraživanja. Popis dostupnih stipendija za Švedsku možete naći na:

http://www.studyin.sweden.se/templates/cs/Article_10499.aspx.

Za državljane Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova, Makedonije, Crne Gore i Srbije zanimljiv je Postdiplomski program za istočnu Evropu:

http://www.studyinsweden.se/templates/cs/Article_15719.aspx

Aplikanti iz svih navedenih zemalja mogu se prijaviti za studije magistarskog nivoa iz demokratije (uključujući i rodna pitanja), ekonomije, ekoloških studija i energije.

Pored navedenih, postoje i druge oblasti studiranja otvorene za kandidate iz pojedinačnih zemalja, i to kako sledi:

Aplikanti iz Albanije podobni su za kurseve iz oblasti zdravstva i socijalnih pitanja.

Aplikanti iz Albanije, Bosne i Hercegovine i Makedonije podobni su za kurseve u oblasti poljoprivrednih nauka.

Aplikanti iz Albanije, Bosne i Hercegovine, Kosova i Makedonije kvalifikovani su za kurseve u oblasti šumarstva.

Među 150 najboljih evropskih univerziteta 2007. godine, osam univerziteta bilo je iz Švedske:

- Univerzitet Uppsala: <http://www.uu.se/en/>
- Univerzitet Lund <http://www.lu.se/lund-university/>
- KTH, Kraljevski tehnološki institut http://www.kth.se/?l=en_UK
- Chalmers, Tehnološki univerzitet <http://www.chalmers.se/en/>
- Univerzitet Štokholm <http://www.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=3792>
- Ekonomski fakultet Štokholm <http://www.hhs.se/default.htm>
- Univerzitet Göteborg <http://www.gu.se/english/>
- Univerzitet Umeå http://www.umu.se/umu/index_eng.html

5. Boravak

Ukoliko neka osoba planira da ostane u Švedskoj duže od tri meseca, potrebna joj je dozvola za boravak u Švedskoj. Švedski Odbor za migracije donosi odluku o dodeljivanju dozvola za boravak. Obično se dodeljuje dozvola za boravak na period od 6 meseci do stalne boravišne dozvole (bez ograničenja). Ukoliko je osoba radno sposobnog doba, radna dozvola pribavlja se automatski.

Potrebno je predložiti: (I) obrazac zahteva i (II) dve fotografije švedskoj ambasadi u vašoj zemlji i ona će vas povezati sa švedskim Odborom za migracije kako bi se donela odluka.

Uslovi za podnošenje zahteva

- Ukoliko ste u braku ili živite zajedno ili imate nameru da se venčate ili živite zajedno sa nekom osobom koja ima stalni boravak u Švedskoj (nakon podnošenja zahteva, bićete pozvani na razgovor u ambasadi/konzulatu.)
- Treba da ponesete neki dokument kojim se dokazuje vašu vezu sa tom osobom u Švedskoj, kao što su pisma, fotografije ili venčani list).
- Ako imate manje od 18 godina, niste u braku i vaši roditelji imaju boravak u Švedskoj (morate biti u mogućnosti da dokažete da ste živeli zajedno u vašoj zemlji porekla/prebivališta pre nego što se jedan ili oboje vaših roditelja preselilo u Švedsku).
- Ukoliko ste roditelj ili bliski rođak osobe koja sada ima boravak u Švedskoj (u izuzetnim slučajevima, drugi članovi rodbine mogu biti podobni za dozvolu za boravak na osnovu porodičnih veza. Morate biti u mogućnosti da dokažete da ste živeli zajedno sa članom vaše rodbine neposredno pre njegovog/njenog preseljenja u Švedsku, i da zavisite od te osobe na takav način da vam je teško živeti odvojeno od nje. To znači da morate biti finansijski, socijalno ili emotivno zavisni od tog člana rodbine koji živi u Švedskoj).
- Članu rodbine izbeglice ili osobe kojoj je dat azil iz nekog drugog razloga može, u izuzetnim slučajevima, biti data dozvola za boravak u Švedskoj ukoliko su te dve osobe u jako bliskoj vezi, čak i ako nisu živeli zajedno u njihovoj ranijoj zemlji prebivališta.

Koliko dugo važi dozvola?

Ukoliko ste živeli zajedno sa članom svoje rodbine u vašoj zemlji porekla/prebivališta, Odbor za migracije će vam obično dati dozvolu stalnog boravka (PUT). Ona vam daje pravo da živite u Švedskoj koliko želite.

Ako niste živeli sa članom svoje rodbine u vašoj zemlji porekla/prebivališta, ali nameravate zasnovati zajedničko domaćinstvo po vašem dolasku u Švedsku, Odbor za migracije će vam obično dati dozvolu za boravak od 12 meseci (u nekim slučajevima šest meseci). Tada ćete morati da podnesete zahtev za produženje dozvole. Ukoliko i tada budete živeli zajedno, dozvola će vam biti produžena za dodatnih 12 meseci (ili šest meseci).

Ako ste radno sposobnog doba, automatski će vam biti data i radna dozvola.

Nakon što dve godine budete imali dozvolu za ograničeni boravak, a vaš odnos nije imao nikakve promene, biće vam data dozvola stalnog boravka.

Dodatne informacije i dokumenti potrebni za postupak prijavljivanja za radnu dozvolu mogu se naći na web stranici ambasade ili na web stranici Odbora za migracije na: <http://www.migrationsverket.se/english.jsp>.

Sistem kvota/bilateralni sporazumi o radu

Nema podataka.

6. Lica koja traže azil i izbeglice

Odbor za migracije razmatra zahteve tražitelja azila koji su sami došli i Švedsku, nudi licima koja traže azil privremeni smeštaj, vodi pritvorske centre u kojima se ljudi koji su pritvoreni drže iza zaključanih vrata (samo u posebnim slučajevima se neka osoba može držati u pritvoru). Švedska je zemlja potpisnica UN-ove Konvencije o izbeglicama, te mora dodeliti azil osobama koje su u Konvenciji definisane kao izbeglice. Prema švedskim zakonima, osobe koje nisu izbeglice u smislu pomenute konvencije takođe mogu biti podobne za azil, a one se u pravu smatraju „osobama kojima je potrebna zaštita“ (skyddsbehövande).¹ Nakon što lica koja traže azil podnesu zahteve, Odbor za migracije što je pre moguće ispituje da li su njihovi zahtevi za podnošenje zahteva za azil adekvatni. Ukoliko Odbor oceni da bi zahtev tražitelja azila mogao biti odbijen, preduzimaju se koraci kako bi se toj osobi pružila pravna pomoć putem javnog savetnika. Takve savetnike plaća Odbor za migracije kako bi se pomoglo licima koja traže azil da izlože svoje razloge za traženje azila. Odbor za migracije ispituje svaki slučaj pojedinačno i vreme potrebno da se donese odluka obično zavisi od faktora kao što su broj tražitelja azila koji su stigli proteklih meseci i složenost njihovih slučajeva. Osobama kojim se odobri zahtev za dodeljivanje azila, bilo od strane Odbora za migracije ili Suda za migracije, obično se daje dozvola stalnog boravka (PUT). To znači da imate pravo da se u Švedskoj naselite za stalno. Dodatne informacije o azilu možete naći na: <http://www.migrationsverket.se/english.html>.

7. Spajanje porodica

Ukoliko želite da se preselite u Švedsku kako biste živeli sa članom najuže porodice koja već ima boravak u Švedskoj, morate imati vlastitu dozvolu za boravak. To važi, na primer, ukoliko ste u braku ili živite zajedno, ili imate nameru da se venčate ili živite zajedno, sa osobom koja već ima stalni boravak Švedskoj, kao i za nevenčanu decu mlađu od 18 godina (pogledajte „Uslovi za prijavljivanje“ u Odeljku 5). Za potrebne obrasce i dodatne informacije o specifičnim zahtevima posetite web stranicu švedskog Odbora za migracije na: <http://www.migrationsverket.se/english.jsp/> ili web stranicu švedske ambasade u vašoj zemlji.

8. Sistem zdravstvene zaštite

Švedski zdravstveni sistem podeljen je između države, oblasnih veća i opština. Država je odgovorna za ukupnu politiku zdravstvene i medicinske brige. Nacionalni odbor za zdravlje i socijalnu brigu radi kao nadzorno telo na pitanjima koja se odnose na zdravlje i socijalne usluge povezane sa imigrantima i izbeglicama. Odbor prati kako oblasna veća pružaju brigu za lica koja traže azil. Dodatne informacije mogu se pribaviti na web stranici Nacionalnog odbora za zdravlje i socijalnu brigu: <http://www.socialstyrelsen.se/en/Subjects/Immigrants+and+refugees/>

---

¹ Lica kojima je potrebna zaštita su one osobe koje su napustile rodnu-matičnu zemlju i osnovano strahuju od smrtne kazne, mučenja, i sl. i potrebna im je zaštita usled unutrašnjih ili spoljašnjih oružanih sukoba ili prirodne katastrofe u njihovoj matičnoj zemlji. Licima koja mogu da dokažu da postoje izuzetne teške okolnosti takođe može biti odobrena dozvola za ostanak u Švedskoj. Ovo se odnosi npr. za osobe koje boluju od teških bolesti za koje ne postoji lečenje u njihovoj zemlji. Po pravilu, osoba kojoj se odobri azil u Švedskoj dobija i dozvolu stalnog boravka (PUT), što znači da u Švedskoj može ostati zauvek. U protivnom, u određenim okolnostima, Švedska može odobriti privremenu dozvolu sa fiksnim rokom važenja.

9. Sistem socijalnog osiguranja

Uloga švedske Agencije za socijalno osiguranje je da upravlja socijalnim osiguranjem i da se pobrine da dobijete beneficije i druge pogodnosti na koje imate pravo. Dodatne informacije mogu se naći na: <http://www.forsakringskassan.se/sprak/eng/>. Zakon o socijalnoj službi može se naći na: http://www.socialstyrelsen.se/NR/rdonlyres/09C25501-F370-409A-AF2F-7910FF6FB9D1/8030/20021149_rev.pdf.

10. Smeštaj

Najopsežnije informacije o web stranicama sa podacima o smeštaju u Švedskoj mogu se naći na: <http://www.thelocal.se/6428/20070216/>. Napomena: većina pomenutih web stranica je na švedskom. Nisu nađeni posebni uslovi za migrante.

11. Priznavanje stranih diploma i stepenova

Ako živite u Švedskoj i tražite posao, pismeno, zvanično priznavanje vaših inostranih diploma ili stepena obrazovanja moglo bi vam biti od pomoći. Vaše obrazovanje i podobnost procenjuju se pojedinačno od strane univerziteta ili fakulteta kojem podnosite molbu, a na osnovu informacija datih u vašem zahtevu i priloženim dokumentima. Ukoliko su zahtev i priloženi dokumenti na nekom drugom jeziku izuzev engleskog, potrebno je priložiti i njihove overene prevode.

Moguće je da neki univerziteti i fakulteti prihvate i dokumente na nekom od ostalih važnijih evropskih jezika.

Zvanično priznavanje inostranih srednjoškolskih diploma vrši Nacionalna prijemna kancelarija za visokoškolsko obrazovanje. Pogledajte njegovu web stranicu: <http://www.vhs.se/templates/Page.aspx?id=467>.

Zvanično priznavanje opštih akademskih stepenova obrazovanja vrši švedski Nacionalni informacioni centar za akademsko priznavanje (NARIC), koji predstavlja odeljak Nacionalne agencije za visokoškolsko obrazovanje. Agencija je ujedno i prvo mesto kontakta za pitanja o opštim direktivama EU koje se odnose na priznavanje profesionalnih kvalifikacija u EU. Dodatne informacije možete naći na: <http://www.hsv.se/2.539a949110f3d5914ec800056285.html>.

12. Usluge podrške za migrante

Imigrantska pitanja:

Ombudsman za podnosiocе zahteva – ako podnosioci zahteva nisu zadovoljni radom Odbora za migracije, mogu se obratiti Ombudsmanu za podnosiocе. Za dodatne informacije pogledajte: <http://www.migrationsverket.se/english.jsp>.

Institut za imigrante, nevladina organizacija koja deluje ka Nacionalnom istraživačkom i dokumentacijskom centru za imigrante i izbeglice, kao i sekretarijat za ostale imigrantske organizacije: <http://www.immi.se/insti/english.htm>.

Nacionalna unija useljenica: <http://www.riffi.org/>

Terrafem ima telefonsku liniju za pomoć na nivou zemlje za useljenike svih starosnih doba. Linija za pomoć nudi podršku na 35 jezika: <http://www.terrafem.org/>

Pitanja rodnog nasilja:

Švedska asocijacija skloništa za žene: <http://www.kvinnojour.com/hjalpfinns/sprak///>

Elektra nudi podršku mladim devojkama na nekoliko jezika: <http://www.elektra.nu/index2.htm>.

Forum – žene i onesposobljenosti, kako bi se osiguralo da žene i devojke sa onesposobljenjima imaju ravnopravan pristup njihovim pravima: <http://www.kvinnor-handikapp.se/home/page.asp?sid=680&mid=2&CatId=3174>.

Woman Can [Žene mogu], organizacija koja se bavi promovisanjem jednakih prava za žene: http://www.kvinnorkan.se/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=15.

Nacionalna unija skloništa za žene i devojke, nacionalna mreža skloništa u Švedskoj za žene i devojke: http://www.roks.se/languages/english_about.htm.

Trgovina ljudima:

Swedish Woman Lobby [Švedski ženski lobi] – pomaže žrtvama trgovine ljudima: <http://www.sverigeskvinnolobby.se/home/page.asp?sid=2357&mid=2&PageId=18856>

Švedska NVO fondacija za ljudska prava: <http://www.humanrights.se/>

Opšta pitanja za migrante:

Pristup javnom sektoru u Švedskoj na engleskom i srpskom: <http://www.sverige.se/>

Centar za multietničko istraživanje: http://www.multietn.uu.se/index_eng.htm

Centar za istraživanje na polju međunarodnih migracija i etničkih odnosa: <http://www.ceifo.su.se/pub/jsp/polopoly.jsp?d=6667&a=24835>

Pitanja diskriminacije i kršenja ljudskih prava migranata

Parlamentarni ombudsman – radi sa osobama koje se žale na nepravilan tretman od strane javnih zvaničnika: <http://www.jo.se/Page.aspx>

Ombudsmen za pitanja etničke diskriminacije: <http://www.do.se/>

E-mail: do@do.se

Ombudsman za pitanja jednakih prava – bavi se pitanjima jednakih prava i polne diskriminacije <http://www.jamombud.se/>

Kancelarija ombudsmana protiv diskriminacije na osnovu seksualne orijentacije <http://www.homo.se/o.o.i.s/1211>

Udruženje srpskih useljenika u Švedskoj: <http://www.srpstvo.com/ser/vesti/index.php>.

Udruženje bosanskih useljenika u Švedskoj (*Bosnisk Hercegovinska Ungdomsforbundet*): <http://www.bhuf.org>

Kursevi jezika

Besplatni kursevi jezika na švedskom dostupni su samo licima koja traže azil. Međutim, u celoj zemlji postoji određeni broj studijskih udruženja koja nude kurseve švedskog svim grupama. Moguće je da budete podobni za univerzitetska predavanja na švedskom, bilo na puno ili skraćeno vreme. Kada postignete određeni nivo znanja, možete ga dokazati polaganjem priznatih testova.

IOM kancelarija u Švedskoj

IOM nema kancelariju u Švedskoj. IOM Helsinki se brine o zahtevima za pomoć dobrovoljnog povratka ilegalnih migranata kao i o drugim uslugama povezanim sa migracijama u Švedskoj. IOM Helsinki pruža usluge dobrovoljnog povratka u sve zemlje sveta iz Švedske.

IOM linija za opšte informacije: +358 9 684 1150

Radno vreme: ponedeljak - petak 9:00-11:30 i 12:00-15:00 (švedsko vreme)

13. Državljanstvo

Švedski Odbor za migracije bavi se pitanjima švedskog državljanstva.

Švedsko državljanstvo može se steći putem jednostavnog postupka (obaveštavanjem) ako je zasnovano na rođenju, usvajanju (ako je jedno od roditelja švedski državljanin), ili legitimizaciji (brak roditelja). Drugi temeljni princip je sprečavanje situacije da osoba bude bez državljanstva.

Švedsko državljanstvo za migrante takođe se može steći prijavlivanjem (naturalizacija) ukoliko osoba ima dozvolu stalnog boravka, ako je boravila u Švedskoj pet ili više godina, ili četiri godine (ako ima status izbeglice ili je osoba bez državljanstva).

Raniji princip sprečavanja pojavljivanja dvojnog državljanstva napušten je i zakon u potpunosti prihvata dvojno državljanstvo. Švedski Zakon o državljanstvu iz 2001. godine može se naći na: <http://www.sweden.gov.se/content/1/c6/01/94/49/a6b33bc0.pdf>.

Za dodatne informacije o podnošenju zahteva za državljanstvo posetite web stranicu švedskog Odbora za migracije na: <http://www.migrationsverket.se/english.jsp>

14. Vladine institucije nadležne za useljavanje

Ministarstvo pravde odgovorno je za useljeničku politiku Švedske, što obuhvata prijem tražitelja azila i imigranata, pružanje utočišta izbeglicama, pitanja u vezi sa sa jednakim pravima, obavezama i mogućnostima za sve. Za dodatne informacije o tim pitanjima posetite web stranicu Vlade Švedske: <http://www.sweden.gov.se/sb/d/3083>, i web stranicu Ministarstva pravde na: <http://www.sweden.gov.se/sb/d/584>.

Ministarstvo za integrisanje i ravnopravnost polova vodi politiku integrisanja, koja obuhvata pitanja jednakih prava, obaveza i mogućnosti za sve, uvođenje imigranata u švedsko društvo, švedsko državljanstvo, kao i donacija opštinama za prihvatanje izbeglica i mere za borbu protiv diskriminacije, ksenofobije i rasizma. Dodatne informacije i zakonski akti u vezi sa navedenim pitanjima mogu se naći na: <http://www.sweden.gov.se/sb/d/2188/a/19443>.

Švedski Odbor za migracije

<http://www.migrationsverket.se/english.jsp>